

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

درخواست ارائه طرحنامه (RFP)

عنوان طرح:

«ارزیابی آکچوئریال و چشم‌انداز منابع و مصارف درمانی سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۴»

عنوان برنامه راهبردی مرتبط با پژوهش:

«ارزیابی آکچوئری تعهدات و دارایی‌های سازمان در سال ۱۳۹۴»

سازمان درخواست کننده:

شورای معاونین سازمان و شورای عالی برنامه راهبردی سازمان تأمین اجتماعی

گروه پژوهشی:

محاسبات بیمه‌ای

❖ بیان و توصیف مسئله

- مفهوم کلی و پایه مرتبط با موضوع

ارزیابی آکچوئری طرح تأمین اجتماعی کاری پیچیده، گسترده و طولانی مدت است. طرح‌های تأمین اجتماعی طیف وسیعی از ریسک‌ها شامل پیری، از کارافتادگی، بازماندگی، بیماری، بارداری، بیکاری، هزینه‌های توان‌بخشی و ... را دربرمی‌گیرد و برای ارزیابی دقیق یک طرح تأمین اجتماعی باید تمام مخاطرات مذکور را مورد توجه قرارداد و روش‌های متمایز مناسب برای هر یک از آنها را ارائه نمود تا بتوان در یک افق میان‌مدت پایداری یک صندوق تأمین اجتماعی را رصد نمود.

- شرح مسئله و شواهد موجود مبنی بر وجود آن

متأسفانه به دلایل متعدد جامع‌نگری ارزیابی ریسک‌های تحت پوشش در سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین نهاد بیمه اجتماعی کشور صورت‌نپذیرفته است و در حال حاضر تمامی محاسبات آکچوئری سازمان فارغ از روش ارزیابی به سه ریسک عمده بازنشستگی، از کارافتادگی و بازماندگی خلاصه می‌شود و سایر ریسک‌ها یا نادیده گرفته شده‌اند و یا حداکثر یک گزارش توصیفی یا مالی در مورد آنها تهیه و ارائه شده است.

اگر مزایای سازمان تأمین اجتماعی را به دودسته کلی میان‌مدت (۱۰ ساله) و کوتاه‌مدت (یک‌ساله) تقسیم نماییم می‌توان ادعا نمود که تاکنون نه تنها در سازمان تأمین اجتماعی بلکه در کل کشور هیچ‌گونه محاسبات آکچوئری برای مزایای کوتاه‌مدت صندوق‌های تأمین اجتماعی از جمله درمان صورت‌نپذیرفته است و این تقلیل‌گرایی محاسبات آکچوئری به مزایای میان‌مدت یکی از مسائل اصلی گریبان‌گیر صندوق‌های تأمین اجتماعی در ایران می‌باشد.

- وسعت و گستردگی مسئله

سازمان تأمین اجتماعی برخلاف سایر صندوق‌های تأمین اجتماعی در ایران عهده‌دار تأمین خدمات درمان به افراد تحت پوشش خود هستند و ۹/۲۷ از کل مبلغ حق بیمه را بابت مصارف درمان و وصول می‌نماید. خدمات درمان سازمان در دو حوزه مستقیم و غیرمستقیم و برای تمام جمعیت تحت پوشش (اعم از بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران اصلی و تبعی) در سطح کل کشور صورت می‌پذیرد. این گستردگی زمانی بیشتر جلوه می‌نماید که سازمان تأمین اجتماعی انواع هزینه‌های درمانی از جمله هزینه بستری (اعم

از تمام خدمات موجود در بیمارستان‌ها)، پزشکان، دندان‌پزشکان، دارو، پروتز و ... را در مراکز درمانی یا طرف قرارداد خود تحت پوشش قرار می‌دهد.

از طرف دیگر در چند سال گذشته به دلایل متعدد از جمله پیری جمعیت تحت پوشش، طرح تحول سلامت و ... هزینه‌های درمان سازمان با یک‌روند صعودی شتابان افزایش داشته تا جایی که حدود ۳۰ درصد از کل مصارف سازمان را در سال ۱۳۹۴ به خود اختصاص داده است.

- پیامدهای ناشی از تداوم مسئله

با عنایت به موارد ذکر شده، ارزیابی آکچوئری یک طرح یا صندوق تأمین اجتماعی بسته‌ای است که انجام آن نیازمند ارزیابی تمام ریسک‌های تحت پوشش دارد. به عبارتی دیگر عدم انجام محاسبات آکچوئری درمان شاید به نوعی عدم انجام محاسبات آکچوئری در سازمان است. به‌طور کلی می‌توان به موارد زیر به‌عنوان پیامدهای ناشی از عدم انجام محاسبات آکچوئری اشاره نمود:

- ۱- کاهش توان پاسخگویی کارشناسی در مراجع سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی در حوزه درمان سازمان؛
- ۲- به چالش کشیده شدن اعتماد به برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت سازمان در حوزه درمان؛
- ۳- قیمت‌گذاری خدمات درمانی سازمان صرفاً بر اساس مفروضات و محاسبات غیر آکچوئری؛
- ۴- ایجاد مشکلات متعددی در راستای ردیابی و رصد موارد تخلف و تقلب در حوزه درمان.

❖ اهداف

هدف کلی:

ارزیابی آکچوئری در پایان سال ۱۳۹۴ و چشم‌انداز منابع و مصارف درمانی سازمان.

اهداف اختصاصی:

- ۱- برآورد هزینه‌های درمان سازمان در یک افق کوتاه‌مدت به تفکیک درمان مستقیم و غیرمستقیم،
- ۲- برآورد منابع درمان سازمان در یک افق کوتاه‌مدت،
- ۳- برآورد هزینه‌های درمان سازمان در یک افق میان‌مدت به تفکیک درمان مستقیم و غیرمستقیم،
- ۴- برآورد منابع درمان سازمان در یک افق میان‌مدت،

۵- برآورد مدل ذخایر در درمان،

۶- برآورد مفروضات اقتصادی و جمعیتی

۷- برآورد کسری در بخش درمان سازمان در دوره کوتاه‌مدت و میان‌مدت

۸- برآورد آکچوئری کسورات درمان (ARC^۱)،

۹- بررسی و احصای مشکلات داده‌ای،

۱۰- پیشنهادهای آکچوئری.

❖ محدوده مکانی

این طرح پژوهشی در سازمان مرکزی تأمین اجتماعی و بر اساس اطلاعات پایگاه‌های آماری موجود سازمان صورت می‌پذیرد.

❖ زمان مورد انتظار اجرای پژوهش

انتظار می‌رود که این ارزیابی حداکثر تا پایان شهریورماه ۱۳۹۶ انجام و گزارش آن به سازمان تأمین اجتماعی ارائه گردد.

❖ شرح خدمات

خدمات مورد انتظار از انجام این پروژه، تهیه گزارش ارزیابی آکچوئری منابع و مصارف درمانی سازمان در پایان سال ۱۳۹۴ شامل برآورد تعهدات و دارایی‌های بخش درمان مستقیم و غیرمستقیم در افق‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت است. همچنین این گزارش می‌بایست در بردارنده پیشنهادهای مشخص به منظور ایجاد تعادل منابع و مصارف در بخش درمان سازمان باشد.

فرم درخواست طرحنامه (RFP)

❖ خروجی‌های موردانتظار

ارائه گزارش ارزیابی آکچوئری منابع و مصارف سازمان در حوزه درمان شامل:

- بررسی آماری داده‌های سازمان،
- نگاه اجمالی به خدمات درمانی سازمان،
- بررسی گزارشات آکچوئری بیمه درمان تأمین اجتماعی یا بیمه‌های اجتماعی درمان در سایر کشورها،
- برآورد هزینه‌های سازمان در سال ۹۴ و چند سال گذشته بخش درمان با احتساب ذخایر در یک افق کوتاه‌مدت و به تفکیک درمان مستقیم و غیرمستقیم،
- پیش‌بینی هزینه‌های درمان سازمان در یک افق میان‌مدت به تفکیک درمان مستقیم و غیرمستقیم،
- برآورد کسری (مازاد) درمان سازمان در پایان سال ۹۵ و پیش‌بینی آن برای سازمان در سال‌های آتی،
- احصای مشکلات داده‌ها و ارائه راهکارها،
- ارائه پیشنهادها آکچوئری و آماری.

نام و سمت نماینده تام‌الاختیار معاونت/کارفرما:

تاریخ تکمیل فرم:

نام و امضاء نماینده موسسه: